

U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Víta Bičáka, JUDr. Romana Fialy, Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Pavla Simona a JUDr. Marie Žiškové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu**, se sídlem Sokolovská 219, Praha 9, na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem ve Vsetíně** a **Krajským soudem v Ostravě**, a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 7 C 31/2017, o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **SychrovNET s.r.o.**, IČ 26827921, se sídlem Bratří Hlaviců 89, Vsetín, zastoupené Mgr. Luděkem Šrubařem, advokátem se sídlem Hanusova 1537/1, Praha 4, a žalovaná **M. C.**,

t a k t o :

Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 7 C 31/2017, o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím, **je správním orgánem**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Návrhem doručeným 13. 7. 2018 zvláštnímu senátu zřízenému podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů (dále „zákon o některých kompetenčních sporech“), se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc podle § 1 odst. 1 písm. a) zákona o některých kompetenčních sporech. Spor vznikl mezi ním a Okresním soudem ve Vsetíně a Krajským soudem v Ostravě ve věci vedené u okresního soudu pod sp. zn. 7 C 31/2017 o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím.

[2] Z předloženého spisu vyplynuly následující skutečnosti:

[3] Žalobkyně poskytovala žalované telekomunikační služby na základě smlouvy o poskytování datových telekomunikačních služeb z 12. 2. 2009 (dále „Smlouva“). Vzájemná práva a povinnosti smluvních stran se řídily Smlouvou, Všeobecnými podmínkami společnosti SychrovNET s.r.o. (dále „Všeobecné podmínky“) a ceníkem služeb.

[4] Žalovaná přes výzvu neuhradila dlužnou částku za poskytování služeb, a proto jí žalobkyně dle bodu 3.10 Všeobecných podmínek přerušila poskytování služeb (tzv. suspendace) a vyúčtoval suspendační poplatek ve výši 1000 Kč. Jelikož žalovaná suspendační (respektive blokační) poplatek nezaplatila, obrátila se žalobkyně na soud. Návrhem na vydání elektronického platebního rozkazu z 3. 11. 2016 se domáhala, aby soud uložil žalované povinnost zaplatit 1000 Kč s příslušenstvím a přiznal žalobkyni náhradu nákladů řízení.

[5] Okresní soud ve Vsetíně usnesením čj. 7 C 31/2017-29 řízení zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.) a žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Okresní soud vycházel z § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), a dospěl k závěru, že k rozhodování sporů ve věcech úhrady za telekomunikační služby je příslušný Český telekomunikační úřad. Soud uvedl, že blokační poplatek má sankční charakter, jelikož je účtován pouze v případě suspendace služeb z důvodu porušení smlouvy. Při běžném ukončení smlouvy však žádný poplatek účtován není. Soud odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu čj. Konf 27/2008-7 ohledně smluvních pokut a usoudil, že by o blokačním poplatku měl rozhodovat Český telekomunikační úřad.

[6] Proti rozhodnutí okresního soudu podal žalobce odvolání ke Krajskému soudu v Ostravě, který rozhodnutí okresního soudu potvrdil. Uvedl, že blokační poplatek plní zajišťovací, sankční a kompenzační funkci, a proto představuje svou povahou smluvní pokutu. Odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu čj. Konf 27/2008-7 s tím, že o smluvní pokutě za porušení či nesplnění povinnosti vyplývající ze smlouvy uzavřené mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, popřípadě uživatelem, rozhoduje ten orgán, který je příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti samotné, tedy Český telekomunikační úřad.

[7] Český telekomunikační úřad (dále „navrhovatel“) s postupem soudů nesouhlasil a podal zvláštnímu senátu návrh na řešení negativního kompetenčního sporu. Uvedl, že odmítá svou kompetenci k rozhodnutí sporu o částku, která byla vyúčtována jako blokační poplatek. Pravomoc navrhovatele je totiž dána v případě kumulativního splnění osobní a věcné podmínky; navrhovatel namítá nesplnění druhé z nich. Blokační poplatek není službou elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, neboť vůbec nespočívá v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací, ani není telekomunikační a přenosovou službou v sítích. Blokační poplatek je cenou za administrativní, režijní, softwarové a další náklady, nikoli samotnou službou elektronických komunikací. Navrhovatel tedy není příslušným orgánem k rozhodnutí daného sporu týkajícího se povinnosti k zaplacení blokačního poplatku.

[8] Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním orgánem a soudem se zvláštní senát řídil následující úvahou:

[9] Podle § 1 odst. 2 zákona o některých kompetenčních sporech je negativním kompetenčním sporem spor, ve kterém jeho strany popírají svou pravomoc vydat rozhodnutí v totožné věci individuálně určených účastníků. V nyní rozhodované věci popřeli svou pravomoc Okresní soud ve Vsetíně a Krajský soud v Ostravě i navrhovatel, jedná se proto o negativní kompetenční spor, k jehož projednání je příslušný zvláštní senát podle zákona o některých kompetenčních sporech.

[10] Zvláštní senát v usnesení ze dne 14. 9. 2009, čj. Konf 38/2009-12, vysvětlil, že k tomu, aby mohl navrhovatel rozhodovat účastnické spory, musí být podle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích naplněn osobní a věcný předpoklad. Osobní předpoklad založení pravomoci navrhovatele se naplní, vznikne-li spor mezi osobou vykonávající komunikační činnost podle § 7 zákona o elektronických komunikacích a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé. Druhou nezbytnou podmínkou je pak věcný předpoklad, tedy povaha sporu; tato podmínka je dle § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích splněna tehdy, „*pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě.*“

[11] Z výpisů z databáze navrhovatele a z obchodního rejstříku je zřejmé, že žalobkyně je osobou vykonávající komunikační činnost; osoba žalovaného naplňuje charakteristiku účastníka podle § 2 písm. a) zákona o elektronických komunikacích.

[12] Spornou je povaha sporu mezi těmito osobami, pokud jde o pohledávku žalobkyně, která představuje blokační poplatek. Navrhovatel namítl, že o takovém předmětu sporu není oprávněn rozhodovat, neboť se nejedná o službu elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích.

[13] Soud prvního stupně i odvolací soud uvedly, že blokační poplatek má povahu smluvní pokuty, a proto by o věci měl rozhodovat navrhovatel. Naopak žalobkyně tvrdí, že blokační poplatek není smluvní pokutou, ale náhradou za administrativní zátěž spojenou s blokadí. Navrhovatel s odkazem na svou rozhodovací praxi uvedl, že blokační poplatek není cenou za službu elektronických komunikací, ale hradí se za nejrůznější běžné náklady žalobkyně.

[14] Zvláštní senát předesílá, že mu podle § 2 odst. 1 zákona o některých kompetenčních sporech přísluší projednat a rozhodnout kompetenční spor, tj. určit, který státní orgán věc samou rozhodne. Zvláštnímu senátu zásadně nepřísluší na podkladě předložených smluvních dokumentů provádět výklad projevu vůle žalobce a žalovaného (jakkoliv se těmito projevy nutně zabývat musí) a jeho hmotněprávní posouzení (včetně jeho platnosti či neplatnosti), neboť takový výklad a právní posouzení jsou až součástí rozhodnutí ve věci samé, tudíž přísluší orgánu, který má k rozhodnutí ve věci samé pravomoc.

[15] Zvláštní senát v usnesení ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008-7, na které odkazuje i odvolací soud, řešil otázku pravomoci navrhovatele a soudů v občanském soudním řízení rozhodnout o nároku na zaplacení smluvní pokuty za nevrácený zapůjčený satelitní komplet, přičemž dospěl k závěru, že k rozhodnutí o takovém nároku je dána pravomoc soudů. Přitom se zvláštní senát řídil následujícími úvahami: *„Smluvní pokuta je typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku, tj. zákona č. 40/1964 Sb., v tehdy účinném znění; poznámka zvláštního senátu). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána.“* S odkazem na ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) a § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích, a tam upravenou pravomoc navrhovatele rozhodovat spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem, a ustanovení § 64 odst. 1 téhož zákona upravují povinnost účastníka uhradit za poskytnutou službu cenu uzavřel, že *„[p]okud by tedy ve smlouvě mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem byla dohodnuta smluvní pokuta pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, byl by k rozhodování o smluvní pokutě příslušný navrhovatel..., neboť neuhrazení ceny za poskytnutou službu je porušením povinnosti podle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu je na toto porušení přímo navázán. Kdyby v takovém případě rozhodoval o smluvní pokutě soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřípustnou ingerenci do pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena v citovaném § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.“*

[16] Žalobkyně ve věci samé uplatňuje nárok na zaplacení blokačního poplatku, a to s odkazem na bod 3.10 Všeobecných podmínek.

[17] Podle bodu 3.10 Všeobecných podmínek je poskytovatel oprávněn písemně odstoupit od smlouvy, resp. všech smluv uzavřených s uživatelem, jestliže uživatel nezplatí tři po sobě jdoucí vyúčtování ve lhůtě splatnosti, je v prodlení s úhradou jakéhokoliv svého peněžitého závazku déle než 45 dnů, závažným způsobem poruší smlouvu nebo Všeobecné podmínky nebo uživatel vstoupí do likvidace, je na něj podán insolvenční návrh, bylo rozhodnuto o jeho úpadku, byl nařízen výkon rozhodnutí či exekuce prodejem jeho podniku nebo byla uvalena nucená správa. Poskytovatel je současně s odesláním odstoupení oprávněn též omezit, případně přerušit poskytování služeb, tzv. suspendace, a to i bez předchozího upozornění. Za suspendaci je poskytovatel oprávněn požadovat úhradu suspendačního poplatku dle platného a účinného Ceníku.

[18] Podle žalobkyně má blokační poplatek paušálně pokrýt předpokládané náklady (administrativní zátěž), které žalobkyni vzniknou v souvislosti se suspendací. I pokud by zvláštní senát z takového určení blokačního poplatku vyšel, byť z označených ustanovení Všeobecných podmínek nevyplývá, je zřejmé, že suspendací žalobkyně chrání své zájmy, jelikož přestává poskytovat službu osobě, u které vyvstaly pochybnosti o její schopnosti či ochotě platit za poskytované služby, neboť suspendaci lze provést pouze v souvislosti s nastalou či očekávanou neschopností účastníka dostát závazkům ze smlouvy, v každém případě z důvodů, za které podle smlouvy odpovídá žalovaný. Současně nelze nevidět, že i s poskytováním služby elektronických komunikací, nedošlo-li by k její suspendaci, by nepochybně byly spojeny určité administrativní náklady, zahájení a ukončení poskytování služby z toho nevyjímaje, přičemž takové administrativní náklady jsou nepochybně zahrnuty v ceně služby.

[19] Suspendace sice nespočívá zcela ani převážně v přenosu signálů po sítích elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích, současně ale poskytovatel (žalobkyně) suspendací ani neposkytuje účastníkovi (žalovanému) žádnou službu navíc. Jedná se o odpojení od dodávky služeb, které by tak jako tak poskytovatel v okamžiku skončení smluvního závazku musel provést a nesl by s ním i související administrativní náklady.

[20] Byť samotná suspendace nepředstavuje poskytování služeb elektronických komunikací, je na jejich poskytování úzce navázána, neboť dopadá na případy, kdy účastník neplní své povinnosti vyplývající ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací, a to zejména povinnosti platební jako protiplnění za službu elektronických komunikací (alespoň tak tomu má být v nyní projednávané věci). Nejedná se tedy o žádný další vedlejší smluvní vztah mezi poskytovatelem a účastníkem, naopak je zde úzká souvislost s plněním smluvních závazků ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací, pakliže v důsledku výše uvedených skutečností je poskytovatel oprávněn suspendovat dodávku služeb.

[21] Vzhledem k tomu, že v dané věci poskytovatel (žalobkyně) suspendací neposkytuje účastníkovi (žalované) žádnou službu navíc, nýbrž suspendace je důsledkem porušení platební povinnosti účastníka vyplývající ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací ve smyslu § 2 písm. n) zákona o elektronických komunikacích (tj. povinnosti hradit cenu služby), a právě pro takový případ si smluvní strany ujednaly povinnost zaplatit blokační poplatek, dospěl zvláštní senát k závěru, že i zaplacení blokačního poplatku je povinností uloženou účastníkovi na základě zákona ve smyslu § 129 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích a k rozhodnutí sporu o jeho zaplacení je tak dána pravomoc navrhovatele. Kdyby v takovém případě rozhodoval soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřípustnou ingerenci do pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena ustanovením § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích (srov. citované usnesení čj. Konf 27/2008-7).

[22] Jak bylo již shora předesláno, tímto závěrem zvláštní senát nijak nepředjímá výklad projevu vůle účastníků řízení o věci samé a jeho hmotněprávní posouzení (včetně posouzení platnosti ujednání) v rozhodnutí o věci samé.

[23] Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona o některých kompetenčních sporech závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Český telekomunikační úřad bude tedy dále pokračovat v řízení vedeném u Okresního soudu ve Vsetíně pod sp. zn. 7 C 31/2017, o zaplacení 1000 Kč s příslušenstvím.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 13. prosince 2018

JUDr. Michal Mazanec
předseda zvláštního senátu